



رئیس به دولت منتقل می شوند طبیعتاً از نظر ساختاری پیگیری نمی شود و از حوزه صلاحیت ایشان خارج می شود. در موضوعات کلان کشور قوه قضائیه ورود می کند، اگر بورس مشکلی دارد قوه قضائیه منفعل نمی نشیند، فعال است، ورود می کند. اگر خودرو دپو می شود قوه قضائیه ورود می کند و پویاست. پس با قوه ای پویا و فعال و بازیگر اصلی حکمرانی مواجه می شویم که مسئولیت پذیر است، وسط میدان است. این ویژگی در دوره مدیریت اجرایی ایشان خیلی بیشتر پررنگ شد ولی در دوره مدیریت قضائی ایشان هم بود و در دوره مدیریت آستان ایشان هم همین ویژگی وجود داشت. آستانی که فقط به زواری که در حرم می آیند خدمت می کرد، به خدمات اجتماعی حاشیه شهر توسعه پیدا می کند. مدل شهید رئیسی این طور بود یا مدلی که خادمان فقط در محدوده حرم تعریف می شدند به خادم یاران رضوی در سطح کشور توسعه پیدا کرد. مدل پویا، فعال و توسعه محور بود. شهید رئیسی قانون مدار بود ویژگی آخر هم عرض کنم که ویژگی قانون مداری فوق العاده شهید رئیسی بود. این ویژگی در دولت هم بعداً استمرار داشت و نمود و بروز آن زیاد بود. شهید رئیسی حتی اگر یک قانونی را اعتقاد نداشتند، قبول نداشتند، غلط می دانستند معتقد بودند ما

حوزه های مختلف حکمرانی بود. قوه قضائیه معمولاً یک قوه بسته و منفعل تلقی می شد. در حقوق اصطلاحاً می گوئیم قاضی نشسته است، یعنی موضوعات اتفاق می افتد و به قوه قضائیه رجوع می شود که تخلف، فساد، عرضه می شود و قوه قضائیه به صورت منفعل وارد موضوع می شود. شهید رئیسی قوه قضائیه ایستا یا منفعل یا نشسته را به قوه قضائیه پویا، فعال و ایستاده مبدل کردند. از قاضی نشسته عبور کردند. ایشان در قامت قاضی ایستاده ظاهر شدند. ایشان حتی سخنرانی های خود را ایستاده انجام می دادند. به یاد دارم ابتدا مطلبی در نحوه مدیریت و سبک مدیریت ایشان نوشتم و این را مدنظر قرار دادم. شهید رئیسی خیلی فعال و پویا بودند، دستگاه قضائی و کنشگری ایشان در قانون گذاری متفاوت شد، حجم ارتباط دستگاه قضائی با مجلس، تعامل در قانون گذاری متفاوت شد. مثلاً قانون دیوان قانون عدالت اداری با تعامل و هم اندیشی گسترده و نزدیکی دادگستری با قوه قضائیه با مجلس از ابتدا تنظیم و تدوین شد یا تبدیل کردن استاجاره ویژه دادگاه ها به قانون با همکاری و نزدیکی قوه قضائیه و مجلس در قالب طرح اعلام وصول می شود و تدوین می شود و تا آخر دوره ریاست شهید رئیسی کلیات آن در مجلس تصویب می شود و وقتی شهید

ساله بود که رئیس پژوهشگاه قوه قضائیه شد. در دانشگاه علوم قضائی آقای دکتر فرید محسنی که قدری از این عزیزان سن بالاتری داشت قرار گرفت، در سازمان پزشکی قانونی دکتر مسجدی که هم سن و سال دکتر محسنی است، در سازمان زندان ها آقای حاج محمدی جوان رئیس سازمان زندان ها یکی از بزرگترین سازمان های نهاد قضائی می شود. حجم جوان گرایی که در مدیریت کلان قوه قضائیه می بینید ستودنی است. قبل از شهید رئیسی این چهره های جوان را نمی دیدند. موردی نداشتیم حداقل در این میزان نبود و استثنائی بعضاً مشاهده می شد. همین رویکرد در رؤسای دادگستری هم وجود داشت. رئیس کل دادگستری ایلام جوان بود و در استان های مختلف همینطور بود و اینها کادر سازی می شود. همین کسی که دادستان تهران است در دوره آقای رئیسی رئیس دادگستری استان هرمزگان شدند. کادر ساخته می شود و کسی که الان رئیس کل دادگستری استان تهران است همینطور است یعنی جوان گرایی و تربیت نیرو و کادر سازی می کردند و نسلی از مدیران را برای آینده رقم می زدند. شهید رئیسی قوه قضائیه منفعل را پویا کرد.

یعنی یک تحول ترکیبی رقم خورد؟
احسن. نکته بعدی پویایی قوه قضائیه در

آقای رئیسی اصرار داشت که حتماً موافق و مخالف کامل با هم بحث کنند، استدلال ها مطرح شود. این به خاطر روحیه قضائی بود که آقای رئیسی داشتند و ابعاد و زوایای موضوع باید برای قاضی کامل روشن شود در حوزه اجرایی هم از آن زمینه شخصیتی و متد و روش استفاده می کردند که موضوع پخته می شد و کسی بعد از جلسه نمی توانست بگوید من حرفی داشتم و شنیده نشد

